

Datum van inontvangstneming : 28/11/2018

Zaak C-666/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 oktober 2018

Verwijzende rechter:

Cour d'appel de Paris (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2018

Verzoekende partij:

IT Development SAS

Verwerende partij:

Free Mobile SAS

[OMISSIS] [administratieve vermeldingen]

COUR D'APPEL DE PARIS

[OMISSIS] VONNIS VAN 16 OKTOBER 2018

[OMISSIS]

[OMISSIS] [administratieve vermeldingen]

APPELLANTE

SAS IT DEVELOPMENT

[OMISSIS] 69008 LYON

[OMISSIS] [adresgegevens van de vennootschap en van haar advocaat]

GEÏNTIMEERDE

De onderneming FREE MOBILE,

[OMISSIS]

75008 PARIS

[OMISSIS] [adresgegevens van de vennootschap en van haar advocaat] **[Or. 2]**

[OMISSIS]

[OMISSIS]

VONNIS:

[OMISSIS] [procedurele vermeldingen]

- 1 Bij overeenkomst van 25 augustus 2010, gewijzigd bij addendum van 1 april 2012, heeft de onderneming IT Development aan de onderneming Free Mobile, een aanbieder van mobiele telefonie op de Franse markt, een licentie verleend en een onderhoudscontract met haar afgesloten voor het softwarepakket ClickOnSite, een programma voor centraal projectbeheer waarmee medewerkers van het bedrijf en externe technische dienstverleners de voortgang van de implementatie van alle antennes voor radiotelefonie in real time kunnen organiseren en volgen.

IT Development heeft aangevoerd dat er in strijd met de licentieovereenkomst wijzigingen zijn aangebracht in de software en heeft op 22 mei 2015 inbeslagneming wegens inbreuk laten verrichten ten kantore van de onderneming Coraso, een subcontractant van Free Mobile, en bij akte van 18 juni 2015 de onderneming Free Mobile gedagvaard wegens inbreuk op het programma ClickOnSite met een vordering tot vergoeding van de geleden schade.

FREE MOBILE heeft betoogd dat deze verzoeken niet-ontvankelijk en ongegrond waren en een tegenvordering ingesteld wegens misbruik van procesrecht. **[Or. 3]**

- 2 IT Development heeft op 3 februari 2017 hoger beroep ingesteld tegen het vonnis op tegenspraak dat op 6 januari 2017 is gewezen door de tribunal de grande instance de Paris (rechter in eerste aanleg, Parijs) en waarin het volgende is beslist:

- De door IT Development aangevoerde vorderingen wegens aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad worden niet-ontvankelijk verklaard;
- De schadevordering van Free Mobile wegens misbruik van procesrecht wordt afgewezen;
- [OMISSIS] [verzoek van procedurele aard].

3 In haar laatste conclusies van 3 mei 2018 heeft IT Development de rechter in tweede aanleg verzocht om het volgende:

- Om te beginnen een als volgt geformuleerde prejudiciële vraag voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

„Is het feit dat een licentiehouder van software zich niet houdt aan de voorwaarden van een softwarelicentieovereenkomst (door het verlopen van een proefperiode, overschrijding van het aantal gemachtigde gebruikers of een andere meeteenheid, zoals processors die kunnen worden gebruikt ter uitvoering van de software-instructies, of door wijziging van broncode van de software, wanneer dit recht in de licentie is voorbehouden aan de oorspronkelijke rechthebbende):

- een inbreuk (in de zin van richtlijn 2004/48/EG van 29 april 2004) jegens de houder van het auteursrecht van de software zoals voorbehouden in artikel 4 van richtlijn 2009/24/EG van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's;
- of kan hiervoor een afzonderlijke juridische regeling gelden, zoals die inzake contractuele aansprakelijkheid van het gemene recht?"

- Het vonnis waartegen beroep is aangetekend, te vernietigen, en:
 - De door IT DEVELOPMENT ingediende vordering wegens inbreuk ontvankelijk te verklaren;
 - Te verklaren dat de beweerdelijk inbreukmakende software ClickOnSite is geïdentificeerd en origineel is;
 - Te oordelen dat de door FREE MOBILE aangebrachte wijzigingen een inbreuk vormen;
 - Primair, FREE MOBILE wegens inbreuk te veroordelen tot betaling van een bedrag van 1 440 000 EUR aan IT DEVELOPMENT voor de door de onderneming geleden schade;
 - Subsidiair, FREE MOBILE op contractuele gronden te veroordelen tot betaling van een bedrag van 840 000 EUR aan IT DEVELOPMENT voor de door de onderneming geleden schade;
- In alle gevallen: De ondernemingen FREE MOBILE en CORASO te verbieden de software ClickOnSite te gebruiken en de gegevens uit de software ClickOnSite op te vragen en te hergebruiken op straffe van een dwangsom van 500 EUR per dag vertraging vanaf de vijftiende dag volgende op de dag van betekening van de uitspraak, waarbij FREE MOBILE met elk haar schikkend middel moet aantonen het gebruik van de

software te hebben stopgezet (door verwijdering van het programma of anderszins);

- [OMISSIS];
- [OMISSIS];
- [OMISSIS] [verzoeken van procedurele aard]. **[Or. 4]**

4 In haar laatste conclusies van 11 mei 2018 heeft FREE MOBILE de rechter in tweede aanleg verzocht om het volgende:

- Alle bepalingen van het vonnis te bevestigen, behalve de afwijzing van het verzoek van FREE MOBILE tot schadevergoeding wegens misbruik van procesrecht [OMISSIS] [verzoeken van procedurele aard];
- Het vonnis op deze punten zo te vernietigen en als volgt opnieuw te beslissen:
 - IT DEVELOPMENT te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van 50 000 EUR (vijftigduizend euro) aan FREE MOBILE wegens misbruik van procesrecht;
 - [OMISSIS] [verzoeken van procedurele aard];
- Het volgende in het vonnis op te nemen:
 - Het proces-verbaal van de inbeslagneming wegens inbreuk dat op 22 mei 2015 is opgesteld, nietig te verklaren [OMISSIS] [identiteit van de dader];
 - [OMISSIS] [verzoek van procedurele aard];
 - Alle verzoeken jegens FREE MOBILE van IT DEVELOPMENT niet-ontvankelijk en in ieder geval ongegrond verklaren; deze afwijzen;
 - [OMISSIS] [verzoek van procedurele aard];
 - [OMISSIS] [verzoek van procedurele aard]

5 [OMISSIS] [vermelding van procedurele aard].

Motivering

[OMISSIS] [vermelding van procedurele aard]

Ontvankelijkheid en prejudiciële vraag

6 In haar dagvaarding en haar conclusies in eerste aanleg betoogde IT Development dat de onderneming FREE MOBILE inbreukmakende handelingen had verricht

door wijzigingen in de software ClickOnSite aan te brengen, in het bijzonder door nieuwe formulieren te maken. Volgens haar kan verweerster zich niet beroepen op de bepalingen van artikel L. 122-6-1 van het Franse wetboek van intellectuele eigendom op grond waarvan zij de software mocht wijzigen voor gebruik overeenkomstig zijn bestemming, aangezien deze wijzigingen aanzienlijk waren en de mogelijkheid hiertoe in de overeenkomst bovendien zou zijn uitgesloten; **[Or. 5]**

- 7 Om de vordering op grond van inbreuk niet-ontvankelijk te verklaren was de rechter in eerste aanleg van mening dat de combinatie van de artikelen L. 122-6 en L. 122-6-1 van het wetboek van intellectuele eigendom leidde tot de erkenning van twee afzonderlijke aansprakelijkheidsregelingen ter zake: een regeling voor onrechtmatige daad in geval van inbreuk op de bij wet aangeduide exploitatierechten van de maker van de software, en een contractuele regeling in geval van inbreuk op een contractueel voorbehouden auteursrecht. In het onderhavige geval was volgens die rechter duidelijk aan Free Mobile verweten dat zij haar contractuele verplichtingen niet was nagekomen, wat valt onder een vordering wegens contractuele aansprakelijkheid en niet wegens aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad bestaande in inbreuk op software;
- 8 In hoger beroep verzoekt de onderneming IT Development om te beginnen om voorlegging van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, en voorts om vernietiging van het vonnis en het ontvankelijk verklaren van de vordering wegens inbreuk. Hiertoe betoogt zij in de eerste plaats dat het recht van de maker van software om wijziging van de broncode ervan al dan niet toe te staan, een wettelijk recht is, en dat de schending van dit recht door de licentiehouders niet louter een contractuele wanprestatie, maar een schending van het wettelijke recht van de auteur, en dus een inbreuk, vormt. In de tweede plaats stelt zij dat voor alle andere intellectuele-eigendomsrechten weliswaar uitdrukkelijk een vordering inzake inbreuk wordt ingesteld in geval van schending van een licentieovereenkomst, maar artikel L. 335-3, alinea 2, van het wetboek van intellectuele eigendom, waarin is bepaald dat schending van een van de auteursrechten op software bedoeld in artikel L 122-6 ook een inbreuk vormt, van toepassing moet zijn op zowel gevallen van gebruik zonder recht („piraterij” in strikte zin), als gevallen waarbij de grenzen van de licentie worden overschreden. In de derde plaats betoogt zij dat de vordering wegens inbreuk niet uitsluitend een vordering wegens onrechtmatige daad is. Het onderscheid tussen contractuele aansprakelijkheid en aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad is in strijd met de doelstelling van de Uniewetgever om een eensluidende procedure vast te stellen ingevolge richtlijn 2004/48. De inbreuk is in werkelijkheid van tweeërlei aard: vordering uit onrechtmatige daad en wegens contractuele aansprakelijkheid. Sinds de wet van 2007 wordt hierbij geen onderscheid meer gemaakt tussen de contractuele aansprakelijkheid en die uit onrechtmatige daad. In de vierde plaats stelt zij dat de richtlijn inzake de bestrijding van namaak een zo breed mogelijke definitie moest bieden die zich uitstrekte tot elke inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten.

- 9 De onderneming FREE MOBILE, die van mening is dat er geen prejudiciële vraag hoeft te worden voorgelegd, verzoekt om bevestiging van het vonnis. Zij betoogt dat in de wettelijke bepalingen twee verschillende regelingen voor aansprakelijkheid zijn voorzien voor twee verschillende categorieën handelingen: enerzijds handelingen die een inbreuk vormen op een bij wet voorbehouden recht op grond waarvan ten gunste van de maker van de software een vordering uit onrechtmatige daad, een vordering wegens inbreuk, kan worden ingesteld, en anderzijds handelingen die inbreuk maken op een contractueel voorbehouden recht, op grond waarvan ten gunste van de maker van de software een vordering wegens contractuele aansprakelijkheid tegen zijn medecontractant kan worden ingesteld. De gelaakte handelingen, namelijk schending van de contractuele verplichtingen van de licentiehouder, maken in casu geen vordering wegens inbreuk mogelijk jegens FREE MOBILE. De non-cumulatie van contractuele aansprakelijkheid en aansprakelijkheid wegens onrechtmatige daad vormt een grondbeginsel van de wettelijke aansprakelijkheid naar Frans recht en het staat vast dat de schuldeiser van een contractuele verplichting de regels inzake aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad niet kan invoeren tegen degene die deze verplichting moet nakomen, zelfs al zou hij belang daarbij hebben; Wanneer de wetgever wil afwijken van het gemene recht door de benadeelde partij in staat te stellen een vordering in te stellen wegens aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad tegen een licentiehouder die een grens van zijn licentie overschrijdt terwijl dit in beginsel enkel mogelijk is op basis van de contractuele aansprakelijkheid, legt hij deze afwijking uitdrukkelijk en zeer nauwkeurig vast, zoals op het gebied van octrooiligenties of merklicenties. Voor softwarelicenties heeft de wetgever daarentegen niet voorzien in een afwijking van het beginsel van het gemene recht volgens welk de regeling voor contractuele aansprakelijkheid bij licentieovereenkomsten tussen partijen zwaarder weegt dan die voor aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad. Geen enkele bepaling van richtlijn 2009/24/EG van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's, noch enige bepaling van richtlijn 2004/48/EG van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, verplicht de lidstaten ertoe om aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad te laten prevaleren boven contractuele aansprakelijkheid ingeval de rechtmatige gebruiker van software de grenzen van zijn licentie overschrijdt. Het Hof van Justitie van [Or. 6] de Europese Unie heeft in het arrest van 18 april 2013 (zaak C-103/11, Commissie/Systran) inzake softwarelicenties overigens zelf reeds het beginsel van gemeen recht aanvaard dat de contractuele aansprakelijkheid prevaleert boven die uit onrechtmatige daad.

Na deze uiteenzetting overweegt de verwijzende rechter het volgende:

10 **1 - Feiten**

De verwijzende rechter herinnert eraan dat de onderneming IT Development bij overeenkomst van 25 augustus 2010, gewijzigd bij addendum van 1 april 2012, aan de onderneming Free Mobile, een aanbieder van mobiele telefonie op de Franse markt, een licentie heeft verleend en een onderhoudscontract met haar

heeft gesloten voor het softwarepakket ClickOnSite, een programma voor centraal projectbeheer waarmee medewerkers van het bedrijf en externe technische dienstverleners de voortgang van de implementatie van alle antennes voor radiotelefonie in real time kunnen organiseren en volgen.

De onderneming IT Development verwijt de onderneming FREE MOBILE wijzigingen in de software ClickOnSite te hebben aangebracht, in het bijzonder door nieuwe formulieren te maken.

Volgens haar betrof het niet alleen aanzienlijke wijzigingen, maar was met name in artikel 6, „Reikwijdte van de licentie”, bepaald dat de onderneming FREE MOBILE dergelijke wijzigingen niet mocht doorvoeren:

In ieder geval is het voor de klant uitdrukkelijk (...) verboden om:

- het softwarepakket (...) direct of indirect te reproduceren, met uitzondering van het maken van reservekopieën;
- te decompileren en/of aanpassingen uit te voeren op het softwarepakket, behoudens wettelijke uitzonderingen;
- wijzigingen, correcties en aanpassingen aan te brengen, bijkomende en toegevoegde onderdelen te creëren, direct of indirect, met betrekking tot het softwarepakket, met dien verstande dat de klant vrije toegang houdt tot de gegevens in de database.
- (...)

Indien nodig behoudt de klant zich het recht voor om per brief, fax of e-mail de leverancier om gegevens te verzoeken die nodig zijn voor de interoperabiliteit of compatibiliteit van het softwarepakket met een ander programma dat door de klant wordt gebruikt. Indien de leverancier binnen een maand na ontvangst van dit verzoek geen bevredigend antwoord heeft gegeven voor wat betreft de volledigheid en de juistheid van de informatie, voert de klant de decompilatiehandelingen van de broncode van het softwarepakket zelf uit, overeenkomstig artikel L. 122-6-1 van het wetboek van intellectuele eigendom, uitsluitend voor de totstandbrenging van de interoperabiliteit of compatibiliteit van het softwarepakket met andere software die wordt gebruikt door de klant (...).

In eerste aanleg waren de verzoeken van verzoekster uitsluitend gebaseerd op inbreuk. In hoger beroep zijn zij subsidiair tevens gebaseerd op de contractuele aansprakelijkheid. **[Or. 7]**

Volgens de onderneming FREE MOBILE zijn de verzoeken op grond van inbreuk niet ontvankelijk. Voorts betoogt zij ten eerste dat het bewijs van de originaliteit van de software in wezen niet is geleverd, ten tweede dat de handelingen voor beslag inzake inbreuk nietig zijn, evenals het rapport van een deskundige, ten

derde dat het bewijs van een ongeoorloofde wijziging van de software niet is geleverd, en ten slotte dat de aangebrachte wijzigingen uitsluitend betrekking hebben op de eigen database van de licentiehouders en dat de clausule waarin is bepaald dat het softwarepakket niet mag worden gewijzigd, die in strijd is met de bepalingen van openbare orde van artikel L. 122-6-1 van het wetboek van intellectuele eigendom, moet worden geacht niet te zijn geschreven.

11 **2 - Relevante teksten**

a - Richtlijnen van de EU

Artikel 2 van richtlijn [2004/48/EG] van 29 april 2004

1 - Onverminderd de middelen die in de communautaire of nationale wetgeving zijn of kunnen worden vastgelegd, voorzover deze middelen gunstiger zijn voor de rechthebbenden, **zijn de bij deze richtlijn vastgestelde maatregelen, procedures en rechtsmiddelen overeenkomstig artikel 3 van toepassing op elke inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten**, zoals bepaald in het communautaire recht en/of het nationale recht van de betrokken lidstaat.

Richtlijn 2009/24/EG van 23 april 2009

Artikel 4 - Handelingen waarvoor toestemming vereist is

1. Onverminderd de artikelen 5 en 6 omvatten de exclusieve rechten van de rechthebbende in de zin van artikel 2 het recht de volgende handelingen te verrichten of het verrichten daarvan toe te staan:

- a) de permanente of tijdelijke reproductie voor een deel of het geheel van een computerprogramma, ongeacht op welke wijze en in welke vorm. (...)
- b) het vertalen, bewerken, arrangeren of anderszins veranderen van een programma, en de reproductie van het resultaat daarvan, onverminderd de rechten van degene die het programma verandert;
- c) elke vorm van distributie, met inbegrip van het verhuren, van een oorspronkelijk computerprogramma of kopieën daarvan onder het publiek.

Artikel 5 - Uitzonderingen voor handelingen waarvoor toestemming nodig is

1. Tenzij bij overeenkomst uitdrukkelijk anders bepaald is, is voor de in artikel 4, lid 1, onder a) en b), genoemde handelingen geen toestemming van de rechthebbende vereist wanneer deze handelingen voor de rechtmatige verkrijger noodzakelijk zijn om het computerprogramma te kunnen gebruiken voor het beoogde doel, onder meer om fouten te verbeteren.

b - Artikelen uit het wetboek van intellectuele eigendom

Artikel L. 112-2

In de zin van dit wetboek worden als intellectuele werken beschouwd: (...) 13° Software, met inbegrip van voorbereidend ontwerp materiaal. [Or. 8]

Artikel L. 122-6

Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel L. 122-6-1 **omvat het exploitatierecht van de auteur van software het recht om de volgende handelingen te verrichten en het verrichten daarvan toe te staan:**

1° Permanente of tijdelijke reproductie van software (...)

2° Het vertalen, bewerken, arrangeren of anderszins veranderen van software en de reproductie van de software die daaruit voortvloeit (...)

3° Het onder bezwarende titel of kosteloos in de handel brengen, met inbegrip van verhuur, van exemplaren van software met alle middelen (...)

Artikel L. 122-6-1

I. Voor de onder 1° en 2° van artikel L. 122-6 bedoelde handelingen is geen toestemming van de auteur vereist wanneer zij noodzakelijk zijn voor gebruik van de software, overeenkomstig zijn bestemming, door degene die het recht heeft deze te gebruiken, met inbegrip van het corrigeren van fouten.

De auteur mag zich contractueel niettemin het recht voorbehouden om fouten te corrigeren en te bepalen onder welke specifieke voorwaarden de onder 1° en 2° van artikel L. 122-6 bedoelde handelingen mogen worden verricht die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de software, overeenkomstig zijn bestemming, door degene die het recht heeft deze te gebruiken.

Artikel L. 335-3

Schending van een van de auteursrechten op software zoals omschreven in artikel L. 122-6 vormt ook een inbreuk.

3 - Motivering

12 Sinds de negentiende eeuw stoelt het Franse recht inzake wettelijke aansprakelijkheid op het grondbeginsel van non-cumulatie van aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad en contractuele aansprakelijkheid, dat inhoudt dat:

- een persoon niet voor dezelfde feiten zowel contractueel als uit onrechtmatige daad aansprakelijk kan worden gesteld door een andere persoon,

- dat contractuele aansprakelijkheid voorrang krijgt op aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad wanneer de partijen middels een geldige overeenkomst zijn gebonden en de door een van de partijen geleden schade is ontstaan doordat een van de contractuele verplichtingen niet of gebrekkig is nagekomen.

Voorts is in het Franse recht van oudsher vastgelegd dat namaak, oorspronkelijk een strafbaar feit, valt onder aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad en niet onder het niet nakomen van een overeenkomst.

- 13 Aangezien de partijen zijn gebonden door de overeenkomst van 25 augustus 2010 en wordt betoogd dat de schade het gevolg is van het feit dat de bepalingen van deze overeenkomst en in het bijzonder artikel 6 ervan niet zijn nagekomen, heeft de rechter in eerste aanleg daaruit in casu afgeleid dat de contractuele aansprakelijkheid voorrang moet krijgen op de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad en bijgevolg dat de vordering wegens inbreuk, die wordt gelijkgesteld aan de vordering uit onrechtmatige daad, niet-ontvankelijk moet worden verklaard.

De verwerende onderneming, die zich achter deze analyse schaaft, haalt terecht beslissingen in die zin van Franse gerechten aan, waaronder een vonnis van deze kamer van 10 mei 2016. **[Or. 9]**

- 14 Niettemin is ook het argument van appellante relevant dat namaak naar zijn aard geen vordering uit onrechtmatige daad vormt, maar ook het resultaat kan zijn van niet-nakoming van een overeenkomst.

Namaak wordt in de ruimste zin inderdaad opgevat als een inbreuk op een intellectuele-eigendomsrecht en, in het specifieke geval van artikel L. 335-3, als een schending van een van de rechten van de maker van software [zoals omschreven in artikel L. 122-6].

In geen van deze teksten, noch in andere Franse teksten inzake namaak, is uitdrukkelijk bepaald dat deze enkel van toepassing is wanneer de partijen niet contractueel zijn gebonden.

Zij kunnen weliswaar worden voorgesteld als uitzonderingen op het beginsel van non-cumulatie, maar uit de hiernavolgende teksten blijkt eveneens dat op het gebied van octrooien en merken een vordering wegens inbreuk kan worden ingesteld tegen een licentiehouders die buiten de grenzen van zijn overeenkomst handelt:

Artikel L. 613-8, alinea 3 van het wetboek van intellectuele eigendom

De aan de octrooiaanvraag of aan het octrooi verbonden rechten kunnen worden ingeroepen tegen een licentiehouders die handelt in strijd met een van de grenzen van de licentie.

Artikel L. 714-1 van het wetboek van intellectuele eigendom

De aan de inschrijvingsaanvraag voor het merk of aan het merk verbonden rechten kunnen worden ingeroepen tegen een licentiehouders die handelt in strijd met een van de grenzen van de licentie inzake de duur ervan, de door de inschrijving gedekte vorm waarin het merk mag worden gebruikt, de

waren of diensten waarvoor de licentie is verleend, het grondgebied waarbinnen het merk mag worden aangebracht of de kwaliteit van de door de licentiehouder vervaardigde waren of verrichte diensten.

In het onderhavige geval is in de artikelen L. 122-6 en L. 122-6-1 van het wetboek van intellectuele eigendom weliswaar met name bepaald dat de specifieke voorwaarden inzake wijziging van software contractueel kunnen worden vastgelegd, maar is geenszins bepaald dat een vordering wegens inbreuk in dergelijke gevallen zou zijn uitgesloten. Hetzelfde geldt voor de artikelen 4 en 5 van richtlijn 2009/24/EG, waarvan zij de omzetting vormen.

Ten slotte is in artikel 2 „Toepassingsgebied” van richtlijn [2004/48/EG] van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten als algemene regel inderdaad bepaald dat de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen van toepassing zijn op elke inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten, ongeacht de vraag of deze inbreuk al dan niet voortvloeit uit het feit dat een overeenkomst niet is nagekomen.

In deze omstandigheden is de verwijzende rechter van mening dat er een prejudiciële vraag met de voorgestelde formulering moet worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De behandeling van de zaak wordt geschorst totdat het Hof van Justitie uitspraak heeft gedaan; **[Or. 10]**

OM DEZE REDENEN

15 verwijst de rechter in tweede aanleg, middels vonnis op tegenspraak,

de zaak naar het Hof van Justitie [van de Europese Unie] ter beantwoording van de volgende prejudiciële vraag:

Is het feit dat een licentiehouder van software zich niet houdt aan de voorwaarden van een softwarelicentieovereenkomst (door het verlopen van een proefperiode, overschrijding van het aantal gemachtigde gebruikers of een andere meeteenheid, zoals processors die kunnen worden gebruikt ter uitvoering van de software-instructies, of door wijziging van de broncode van de software, wanneer dit recht in de licentie is voorbehouden aan de oorspronkelijke rechthebbende):

- een inbreuk (in de zin van richtlijn 2004/48 van 29 april 2004) jegens de houder van het auteursrecht van de software zoals voorbehouden in artikel 4 van richtlijn 2009/24/EG van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's;

- of kan hiervoor een afzonderlijke juridische regeling gelden, zoals die inzake contractuele aansprakelijkheid van het gemene recht?

De behandeling van de zaak wordt geschorst [OMISSIS] [vermelding van procedurele aard].